

Språkrådet
Postboks 8107 Dep
0032 Oslo

Dykkar ref

Vår ref
2013/01029 KV IE

Dato
23.12.2013

STATSBUDSJETTET FOR 2014 – TILDELINGSBREV TIL SPRÅKRÅDET

Brevet er disponert i følgjande delar:

1. Budsjettrammer og føresetnader
2. Mål og prioriteringar
3. Resultat- og risikostyring
4. Rapportering
5. Publisering av tildelingsbrevet

Vedlagt dette brevet følgjer:

- Vedlegg 1: Budsjettfullmakter for 2014
- Vedlegg 2: Krav til årsrapport for 2014
- Vedlegg 3: P-6/2013 Fellesføring i tildelingsbrevene for 2014

Krav som gjeld mellom anna den interne styringa og økonomiforvaltninga i Språkrådet, går fram av *Kulturdepartementet instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Språkrådet*, fastsett 22. desember 2011. Krav og føresetnader i instruksen kjem i tillegg til det som står i tildelingsbrevet.

1. Budsjettrammer og føresetnader

1.1 Språkrådets budsjettrammer for 2014

Stortinget vedtok 10. desember 2013 Kulturdepartementets budsjett for 2014.

Kulturdepartementet stiller følgjande budsjettrammer til disposisjon for Språkrådet i

budsjettåret 2014:

Utgifter

Kap. 326, post 01: kr 32 377 000

Ramma under post 01 inkluderer midlar til å dekkja meirutgifter i samband med lønnsoppgjeret i 2013 og til arbeidsgjevaravgift.

I tillegg til verksemda i Språkrådet skal tildelinga under post 01 også dekkja driftsutgiftene til den delen av stadnamntenesta under Statens namnekonsulentar som Språkrådet har det administrative ansvaret for.

Lønnsutgiftene til dei faste stillingane som stadnamnsekretærar skal spesifiserast særskilt i budsjettsøknadene.

Inntekter

Kap. 3326, post 01: kr 250 000

Ramma under post 01 gjeld budsjetterte inntekter Språkrådet får i hovudsak i samband med sal av publikasjonar, royalty og bidrag frå andre til å dekkja utgifter til samarbeidsprosjekt som konferansar, seminar og liknande.

1.2 Generelle føresetnader

Det er ein føresetnad for den tildelte budsjettramma at Språkrådet følgjer opp dei mål, prioriteringar og føresetnader og dei krav til økonomiforvaltning, kontroll og rapportering som det er gjort greie for i dette brevet og i *Kulturdepartementets instruks for økonomi- og virksamhetsstyring til Språkrådet*.

Utgiftene til det planlagde aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak ein vil setja i gang i 2014, må heilt ut dekkjast innanfor den tildelte budsjettramma. Auka utgifter som kjem av prisstiging gjennom året, må heilt ut dekkjast innanfor den tildelte budsjettramma.

Eventuelle utgifter som kjem på i budsjettåret, må dekkjast ved omdisponeringar innanfor den tildelte ramma, gjennom bruk av gjeldande budsjettfullmakter, jf. vedlegg 1, eller ved å redusera den planlagde aktiviteten.

Stillingar/årsverk

Ved disponering av stillingar må Språkrådet setja av nødvendige ressursar til å følgja opp dei føresetnader, mål og resultatkrav som er lagde til grunn for 2014. Nærmare reglar om tilsetjing av personale, om oppretting og inndraging av stillingar og om lønnsfastsetjing er omtalte i vedlegg 1.

1.3 Spesielle føresetnader for disponeringa av den tildelte budsjettramma

I Prop. 1 S (2013–2014) var det gjort framlegg om å auka løyvinga til Språkrådet med om lag 1,9 mill. kroner for å styrkja organisasjonen og leiarfunksjonane. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014) vart det foreslått å redusera dette opphavlege framlegget med 1 mill. kroner. Dette inneber likevel ein auke i løyvinga til Språkrådet jamført med 2013. Det er ein føresetnad at Språkrådet innanfor tidelt budsjettramme for 2014 opprettar dei nye leiarstillingane som er godkjende i vårt brev av 3. september 2013.

1.4 Samfunnstryggleik og beredskap

Departementet legg til grunn at leiinga arbeider systematisk og målretta med samfunnstryggleik og beredskap, og at dette er integrert i planverk og styringssystem. Det er ein føresetnad at ein har rutinar for systematisk oppdatering av planverk og retningslinjer og eit medvete forhold til korleis tanken på samfunnstryggleik og beredskap skal integrerast i heile organisasjonen gjennom opplæring og kommunikasjon. Det skal leggjast spesielt vekt på leiing, samhandling, kultur og haldningar.

Institusjonen skal utarbeida og årleg oppdatera eksisterande risiko- og sårbarheitsanalysar som gjeld eige ansvarsområde og kritisk infrastruktur som ikkje er robust nok. Førebyggjande beredskapstiltak skal vurderast. I dei tilfelle det er gjennomført tiltak som gjer kritisk infrastruktur meir robust, skal dette dokumenterast. Eventuelle endringar i risikobiletet skal rapporterast til departementet. Vidare skal det etablerast planar for alle typar kriser i eiga verksemd, inkludert krisekommunikasjon. Det skal jamleg øvast på ulike scenario, slik at erfaringar og læringspunkt kan innarbeidast i organisasjon og planverk. Institusjonen skal avklara ansvar, roller og uklare grensesnitt innanfor eige ansvarsområde og mot tilgrensande område.

Institusjonen må vurderast og dimensjonera arbeidet sitt med samfunnstryggleik og beredskap, inkludert planar, øvingar, kapasitetar og kompetanse, opp mot det samfunnsoppdraget det ansvaret/ansvarsområdet ein har og den rolla ein kan få i ein eventuell krisesituasjon.

2. Mål og prioriteringar i 2014

2.1 Overordna kulturpolitisk mål

Regjeringa vil gje norsk kulturpolitikk ei ny retning ved å stimulera til vekst og idéskaping nedanfrå framfor å styra ovanfrå. Det overordna målet er høgare kvalitet og auka merksemd om innhald frå aktørane sjølve. I eit kontrastrikt og mangfaldig samfunn må kulturpolitikken leggja til rette for og fremja eit stort spekter av røyster og tilbod. Kulturtilbod med offentleg støtte må vera allment tilgjengelege, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), side 66. Det overordna språkpolitiske målet er å styrkja norsk som fullverdig hovudspråk og sikra det norskspråklege og fleirspråklege mangfaldet, jf. Prop. 1 S (20013–2014) s. 105.

2.2 Hovudmål for Språkrådet

Språkrådet skal arbeida for:

1. *å styrkja norsk språks status og bruk i heile samfunnet*
2. *å fremja norsk som eit godt og velfungerande kultur- og bruksspråk*
3. *å sikra det språklege mangfaldet og språkbrukarane sine interesser*

Desse målformuleringane går delvis over i kvarandre. Til saman summerer dei opp det heilskaplege språkpolitiske ansvars- og arbeidsområdet som Stortinget gjennom behandlinga av språkmeldinga i 2009 har slutta seg til at Språkrådet skal ha, jf. familie- og kulturkomiteens merknad om dette i Innst. 14 S (2013–2014), jf. pkt. 1.3 ovanfor.

Målformuleringane ovanfor er kortare, meir generelle og overordna enn i tidlegare tildelingsbrev og i den strategiplanen Språkrådet har vedteke for perioden 2013–2015. Dei dekkjer likevel dei same hovudarbeidsområda, og vi listar her opp desse slik dei kan innordnast under dei tre nye målformuleringane:

Under hovudmål 1 skal Språkrådet arbeida med terminologi og fagspråk, teknologi-basert språkbruk, språkbruk i universitets- og høgskulesektoren, i arbeids- og næringslivet og i kultur- og mediesektoren.

Under hovudmål 2 skal Språkrådet arbeida med språkleg rådgjeving, dokumentasjon, normering, generell språkrøkt og offentleg klarspråk.

Under hovudmål (3) skal Språkrådet arbeida med språklege rettar, måljamstilling, nordisk språkfelleskap, norsk teiknspråk, nasjonale urfolks- og minoritetsspråk og andre minoritetsspråklege spørsmål.

2.3 Arbeids- og resultatmål for 2014

Med utgangspunkt i hovudmåla ovanfor, vedteken strategiplan for perioden 2013–2015 og prioriteringane nedanfor legg vi til grunn at Språkrådet utformar ein endeleg plan som gjer greie for heilskapen og prioriteringane i Språkrådet si verksemd for 2014. Så langt det er tenleg, bør dette konkretiserast i form av resultatmål med tilhøyrande styringsparametrar. Planen må seia noko av kva ambisjonsnivå Språkrådet tek sikte på å nå i 2014 innanfor dei ulike arbeidsområda.

Nedanfor følgjer resultatmål og styringsparametrar for fire arbeidsområde som Språkrådet skal prioritera særskilt i 2014. Dette omfattar éi prioritering under kvart av dei tre hovudmåla og éi prioritering av tverrgåande karakter.

Under hovudmål 1 skal Språkrådet i 2014 prioritera arbeidet overfor universitets- og høgskulesektoren, jf. følgjande resultatmål:

Resultatmål (1):

Språkrådet skal innanfor høgare utdanning og forskning aktivt bidra til at val av bruksspråk i undervisning, pensumlitteratur og formidlings- og forskningspublisering følger ein medveten parallellspråkleg praksis med preferanse for norsk ("norsk når du kan, engelsk når du må").

Styringsparametrar til resultatmål 1:

- *Institusjonar som i 2014 har vedteke og sett i verk interne retningslinjer for parallellspråksbruk, og ei kvalifisert vurdering av kor stor del av institusjonane som dermed kan seiast å ha slike retningslinjer i operativ funksjon*
- *Fordelinga mellom norsk og framandspråk i 2014 jamført med tidlegare år basert på kvalifiserte vurderingar av tilgjengelege taloppgåver*

Under hovudmål 2 skal Språkrådet i 2014 prioritera arbeidet med å utvikla ein gjennomførleg plan for sikring og tilgjengeleggjering av nasjonalt viktige språksamlingar og initiera og leia ei forsert innsamling og registrering av gamle stadnamn i utvalde kommunar og fylkeskommunar, jf. følgjande resultatmål:

Resultatmål (2):

Språkrådet skal aktivt bidra til at nasjonalt viktige språksamlingar blir sikra og er tilgjengelege for forskarar og publikum, og at dei blir supplerte med nyinnsamla materiale av stadnamn frå delar av landet der viktig dokumentasjon manglar.

Styringsparametrar til resultatmål 2:

- *Endringar i situasjonen for relevante språksamlingar med vurdering av status, framtidsutsikter og løysingsframlegg*
- *Kor mykje stadnamnmateriale som i 2014 er berga og gjort tilgjengeleg jamført med kartlagde manglar*

Under kap. 326 post 78 i statsbudsjettet for 2014 er det sett av særskilde midlar til å etablera ei tilskotsordning til innsamling og registrering av gamle stadnamn. Det er foreslått at tilskotsordninga skal forvaltast av Språkrådet. Med dette som utgangspunkt vil departementet på nyåret 2014 koma tilbake med nærmare informasjon. Vi viser elles til det førebuande arbeidet Språkrådet har fått i oppdrag å gjennomføra gjennom vårt brev av 5. september 2013, jf. siste side i brevet.

Under resultatmål 3 skal Språkrådet i 2014 prioritera arbeidet med å støtta opp under det verdifulle mangfaldet som ligg i det å ha to norske skriftkulturar, jf. følgjande resultatmål:

Resultatmål 3:

Språkrådet skal aktivt bidra til eit positivt omdømme for begge dei norske målformene og

mest mogleg likeverdige rammevilkår slik at språkbrukarane utviklar god skrivekompetanse og språkleg sjølvkjensle og at språkbyttet frå nynorsk til bokmål kan motverkast.

Styringsparametrar til resultatmål 3:

- *Vurdering av opplærings situasjonen og skrivekompetansen i så vel hovudmål som sidemål blant høvesvis bokmåls- og nynorskbrukarar*
- *Utviklinga i fordelinga mellom bokmål og nynorsk som bruksspråk i ulike alders- og befolkningsgrupper og på ulike samfunnsarenaer*

Som generell prioritering skal Språkrådet i 2014 prioritera arbeidet med å styrkja det nordiske språksamarbeidet, jf. følgjande resultatmål:

Resultatmål 4:

Språkrådet skal i all si verksemd leggja vekt på samordning med andre nordiske land i spørsmål der vi står over likearta språkpolitiske utfordringar.

Styringsparametrar til resultatmål 4:

- *Konkrete språkpolitiske løysingar der det blir lagt vekt på nordisk samordning*
- *Samarbeidstiltak med eitt eller fleire andre nordiske land som ein frå norsk side har initiert eller delteke i*

3. Resultat- og risikostyring

Måla for verksemda i Språkrådet vedkjem til dels alle samfunnssektorar. I større eller mindre grad vil dei språkpolitiske resultatata derfor vera avhengig av at Språkrådet kan påverka andre aktørar. Språkrådet må i dette perspektivet nøye vurderer korleis innsatsen kan bli mest mogleg målretta og ressurseffektiv. I dette inngår å vurderer korleis Språkrådets arbeid må leggjast opp for at arbeidet skal ha effekt på dei måla som er sette opp for verksemda.

Språkrådet må i den samanheng vurderer risikoen for at eit tiltak ikkje vil fremja prioriterte språkpolitiske mål i tilstrekkeleg grad jamført med kostnadene. Det kan likevel vera forsvarleg å gjennomføra eit tiltak med høg risiko dersom ein vurderer at den moglege språkpolitiske vinsten er stor. Som ledd i planlegging av verksemda skal Språkrådet gjera slike risikovurderingar. For store eller andre viktige tiltak skal risikovurderingane kunne dokumenterast. Det vil seia at dei må vera skriftlege, slik at dei på førespurnad kan leggjast fram for departementet og/eller Riksrevisjonen.

Språkrådet skal også driva intern risikokontroll. I tillegg til dei krav som går fram av *Kulturdepartementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring til Språkrådet*, fastsett 22. desember 2011, er det ein føresetnad at Språkrådet jamleg vurderer risikoen for misleghald. Også denne vurderinga skal kunna dokumenterast, jf. tilsvarande krav i førre avsnittet ovanfor. Vidare er det ein føresetnad at etiske standardar som gjeld habilitet, attåtarbeid og mottak av gåver og andre fordelar, er innarbeidde i interne

retningslinjer og/eller skriftlege rutinar. Det er viktig å ha gode prosessar for å sikra at alle tilsette kjenner retningslinjene godt.

4. Rapportering

Rekneskapsrapport pr. 31. august 2014

Departementet vil be om ein særskild rekneskapsrapport pr. 31. august 2014, der det i tillegg til forbruket pr. 31. august også skal opplyst om planlagt forbruk for resten av året. Vi vil seinare senda ut retningslinjer for utarbeiding av slik rapport.

Årsrapport for 2014

Språkrådet skal ved utgangen av kvart budsjettår utarbeida ein årsrapport. Finansdepartementet har 18. september 2013 fastsett endringar i *Bestemmelser om økonomistyring i staten*. Dette inneber at årsrapport og årsrekneskap frå og med 2014 skal utarbeidast etter ein felles struktur for alle statlege verksemdar, jf. pkt. 1.5.1 i den oppdaterte versjonen av *Bestemmelser om økonomistyring i staten*:

[http://www.regjeringen.no/Upload/FIN/Vedlegg/okstyring/Reglement for økonomi styring i staten.pdf](http://www.regjeringen.no/Upload/FIN/Vedlegg/okstyring/Reglement_for_ekonomi_styring_i_staten.pdf)

I årsrapporten for 2014 skal det gjerast særleg utførleg greie for kva resultat som er oppnådde innanfor dei prioriterte områda som det er formulert resultatmål for under pkt. 2.3 ovanfor.

Årsrapporten for 2014 skal utarbeidast som eige dokument og sendast Kulturdepartementet innan midten av februar 2015. Nøyaktig dato vil bli gitt hausten 2014 i det årlege rundskrivet frå departementet om innrapportering til den sentrale statsrekneskapen.

Det følgjer av pkt. 1.5.1 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* at departementet i samråd med Språkrådet skal avtale omfang og innhald i delane I-V i den standardiserte årsrapporten. Departementet vil koma nærmare tilbake til dette i den vidare styringsdialogen. For nærmare omtale av årsrapporten viser vi til vedlegg 2.

Årsrapporten skal sendast elektronisk til:

postmottak@kud.dep.no

Årsrapporten skal vidaresendast frå departementet til Riksrevisjonen.

5. Publisering av tildelingsbrevet

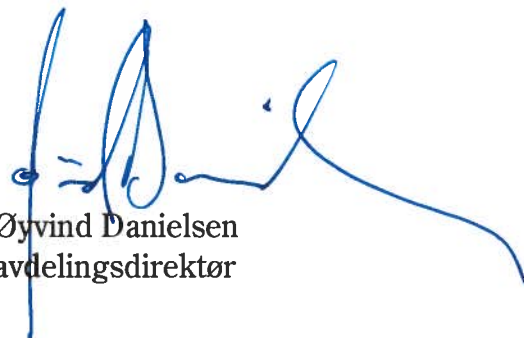
I pkt. 1.4 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* er det fastsett at underliggjande verksemdar skal publisera tildelingsbrevet på nettsidene sine så snart brevet er motteke. Tildelingsbrevet skal publiserast så snart som mogleg uavhengig av om brevet er motteke før eller etter 31. desember. Vi ber om at Språkrådet følgjer opp dette.

Vi gjer merksam på at tildelingsbrevet også vil bli publisert på nettsidene til departementet så snart brevet er sendt. Vidare vil departementet, i tråd med pkt. 1.5 i det nemnde regelverket, publisera årsrapporten frå Språkrådet på våre nettsider innan 1. mai 2015 eller så snart rapporten er behandla i styringsdialogen mellom departementet og Språkrådet.

Med helsing

Roy Kristiansen e.f.
ekspedisjonssjef

Øyvind Danielsen
avdelingsdirektør

Elektronisk gjenpart: Riksrevisjonen
Direktoratet for økonomiforvaltning